
Cuprins

Cuvânt-înainte	XI
Prefață.....	XIII
Obiectivele cursului de contencios constituțional, competențe dobândite, structura cursului și modul de lucru	XVII
Abrevieri.....	XXI
I. Noțiuni introductive privind justiția constituțională	1
Secțiunea 1. Aspecte generale privind controlul de constituționalitate și precizări terminologice privind justiția constituțională.....	2
Secțiunea a 2-a. Modelele consacrate ale justiției constituționale și istoricul justiției constituționale în România	6
§1. Modelul nord-american de justiție constituțională	6
§2. Modelul european de control al constituționalității legilor.....	8
Secțiunea a 3-a. Istoricul controlului de constituționalitate din România	11
II. Natura juridică, trăsăturile și funcțiile Curții Constituționale.....	20
Secțiunea 1. Natura juridică a Curții Constituționale	21
Secțiunea a 2-a. Trăsăturile și funcțiile Curții Constituționale.....	26
Secțiunea a 3-a. Privire generală asupra competenței Curții Constituționale	27
§1. Prezentarea sintetică a atribuțiilor Curții	29
§2. Clasificarea atribuțiilor Curții Constituționale	31
III. Structura Curții Constituționale	37
Secțiunea 1. Privire de ansamblu.....	38
Secțiunea a 2-a. Judecătoria Curții Constituționale.....	38
§1. Număr și condiții de numire	38
§2. Procedura de numire a judecătorilor.....	42
§3. Mandatul judecătorilor constituționali.....	45
3.1. Durata mandatului	45
3.2. Caracteristicile mandatului	46
3.3. Încetarea mandatului.....	47
§4. Statutul judecătorilor Curții Constituționale.....	48
4.1. Incompatibilități și interdicții	48
4.2. Independența judecătorilor constituționali.....	49
4.3. Protecția judecătorilor constituționali	50
4.4. Inamovibilitatea	50

4.5. Imunitatea	51
§5. Răspunderea judecătorilor constituționali	53
5.1. Răspunderea disciplinară	53
5.2. Răspunderea penală	54
Secțiunea a 3-a. Plenul Curții Constituționale	56
Secțiunea a 4-a. Președintele Curții Constituționale	57
Secțiunea a 5-a. Personalul Curții Constituționale	59
§1. Magistrații-asistenți	60
§2. Secretariatul general al Curții Constituționale	62
IV. Obiecția de neconstituționalitate (controlul <i>a priori</i> de constituționalitate)	68
Secțiunea 1. Noțiuni și trăsături	69
Secțiunea a 2-a. Obiectul controlului anterior de constituționalitate	71
Secțiunea a 3-a. Titularii dreptului de a sesiza Curtea Constituțională și procedura de soluționare a obiecției de neconstituționalitate	73
§1. Titularii dreptului de a sesiza Curtea Constituțională	73
§2. Procedura de soluționare a obiecției de neconstituționalitate	75
V. Excepția de neconstituționalitate (controlul <i>a posteriori</i> de constituționalitate)	83
Secțiunea 1. Noțiune. Trăsături	84
Secțiunea a 2-a. Obiectul controlului exercitat pe calea excepției de neconstituționalitate	92
§1. Legătura cu soluționarea cauzei în care a fost ridicată excepția	92
§2. Prevederea criticată este în vigoare. Prevederea criticată este abrogată	93
§3. Acte normative de reglementare primară (legi și ordonanțe) sau dispoziții din acestea	94
Secțiunea a 3-a. Titularii dreptului de sesizare și procedura de soluționare a excepției de neconstituționalitate	102
§1. Părțile din litigiu	102
§2. Instanța de judecată ori de arbitraj comercial, din oficiu	104
§3. Procurorul	105
§4. Sesizarea Curții Constituționale de către Avocatul Poporului	106
§5. Imposibilitatea sesizării Curții Constituționale printr-o <i>actio popularis</i> ..	107
Secțiunea a 4-a. Cauzele de inadmisibilitate	108
§1. Cauzele de inadmisibilitate de ordin procedural	111
§2. Cauzele de inadmisibilitate privind obiectul sesizării	115
§3. Cauzele de inadmisibilitate sub aspectul autorului sesizării	117
§4. Cauzele de inadmisibilitate privind temeiul constituțional invocat	118
VI. Alte forme de sesizare și de control de constituționalitate (I)	129
Secțiunea 1. Controlul constituționalității tratatelor sau a altor acorduri internaționale	130
§1. Aspecte generale	130
§2. Obiectul controlului	132

§3. Titularii dreptului de sesizare a Curții Constituționale cu privire la constituționalitatea unui tratat sau acord internațional	134
§4. Efectele controlului de constituționalitate exercitat în temeiul art. 146 lit. b) din Constituție.....	135
Secțiunea a 2-a. Controlul constituționalității regulamentelor și hotărârilor Parlamentului.....	137
§1. Regulamentele parlamentare	137
1.1. Subiectele de sezină.....	138
1.2. Obiectul sesizării	139
§2. Controlul hotărârilor plenului Camerei Deputaților, al hotărârilor plenului Senatului și al hotărârilor plenului celor două Camere reunite ale Parlamentului	140
2.1. Subiectele de sezină.....	142
Secțiunea a 3-a. Controlul inițiativelor de revizuire a Constituției.....	143
§1. Subiectele de drept care pot iniția procedura revizuirii Constituției.....	144
§2. Obiectul controlului	144
§3. Procedură	146
Secțiunea a 4-a. Soluționarea conflictelor juridice de natură constituțională dintre autoritățile publice.....	149
§1. Prezentare generală.....	149
§2. Definiție și caracteristici.....	150
§3. Obiectul asupra căruia poartă analiza Curții în exercitarea acestei atribuții.....	151
§4. Autoritățile care pot fi implicate într-un conflict juridic de natură constituțională.....	155
4.1. Subiectele de sezină.....	156
4.2. Procedură.....	158
§5. Efectele deciziei.....	159
VII. Forme de control de constituționalitate referitoare la funcția de Președinte al României	167
Secțiunea 1. Generalități.....	168
Secțiunea a 2-a. Respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui României.....	168
§1. Contestarea înregistrării sau neînregistrării candidaturilor la funcția de Președinte al României.....	169
§2. Contestarea alegerilor	171
Secțiunea a 3-a. Confirmarea rezultatelor sufragiului	174
Secțiunea a 4-a. Constatarea existenței împrejurărilor care justifică interimatul în exercitarea funcției de Președinte al României	175
§1. Subiecte de sezină.....	177
Secțiunea a 5-a. Emiterea avizului pentru suspendarea din funcție și verificarea rezultatelor referendumului privind demiterea Președintelui României.....	178

VIII. Alte forme de sesizare și de control de constituționalitate (II)	185
Secțiunea 1. Controlul constituționalității partidelor politice	186
Secțiunea a 2-a. Atribuțiile privitoare la desfășurarea referendumului și la confirmarea rezultatelor acestuia	189
Secțiunea a 3-a. Verificarea îndeplinirii condițiilor pentru exercitarea inițiativei legislative de către cetățeni	192
IX. Procedura în contenciosul constituțional	198
Secțiunea 1. Aspecte introductive	199
Secțiunea a 2-a. Caracteristicile procedurii constituționale	199
Secțiunea a 3-a. Dispoziții comune	203
Secțiunea a 4-a. Reguli specifice procedurii contenciosului constituțional	205
§1. Reguli procedurale aplicabile controlului constituționalității legilor înainte de promulgare	205
§2. Reguli procedurale aplicabile atribuției referitoare la verificarea constituționalității inițiativelor de revizuire a Constituției	207
§3. Reguli procedurale aplicabile în cazul controlului constituționalității tratatelor sau a altor acorduri internaționale	208
§4. Reguli procedurale aplicabile în cazul controlul constituționalității regulamentelor Parlamentului	208
§5. Reguli procedurale aplicabile în cazul soluționării excepțiilor de neconstituționalitate	209
§6. Reguli procedurale aplicabile în cazul soluționării conflictelor juridice de natură constituțională dintre autoritățile publice	214
§7. Reguli procedurale aplicabile în cazul atribuției referitoare la respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui României	215
§8. Reguli procedurale aplicabile în cazul soluționării cererii de constatare a existenței împrejurărilor care justifică interimatul în exercitarea funcției de Președinte al României	217
§9. Reguli procedurale aplicabile în cazul solicitării de emitere a avizului pentru suspendarea din funcție a Președintelui României	217
§10. Reguli procedurale aplicabile în cazul exercitării atribuțiilor privitoare la organizarea și desfășurarea referendumului și la confirmarea rezultatelor acestuia	219
§11. Reguli procedurale aplicabile în cazul verificării îndeplinirii condițiilor pentru exercitarea inițiativei legislative de către cetățeni	220
§12. Reguli procedurale aplicabile judecării contestațiilor care au ca obiect constituționalitatea unui partid politic	221
X. Actele Curții Constituționale	225
Secțiunea 1. Enumerarea și natura juridică a actelor Curții	226
Secțiunea a 2-a. Criterii de clasificare și tipologia deciziilor Curții	228
Secțiunea a 3-a. Structura deciziilor Curții Constituționale	233
Secțiunea a 4-a. Caracteristicile și efectele actelor Curții Constituționale	235

XI. Controlul de constituționalitate exercitat de Curtea Constituțională a României prin prisma receptării jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.....	249
Secțiunea 1. Premisele juridice.....	250
Secțiunea a 2-a. Raportul dintre controlul de constituționalitate și cel de convenționalitate. Aspecte jurisprudențiale relevante	252
§1. Principiul securității juridice.....	252
§2. Exigența calității legii	253
§3. Accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, soluționat într-un termen rezonabil.....	254
§4. Dreptul de proprietate privată.....	256
Secțiunea a 3-a. Problema aplicabilității în procedura contenciosului constituțional a prevederilor art. 6 parag. 1 din Convenție privind dreptul la un proces echitabil	258
Secțiunea a 4-a. Consecințele jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului asupra dispozițiilor Legii fundamentale române	260
XII. Relația dintre controlul de constituționalitate exercitat de Curtea Constituțională a României, dreptul european și jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene	264
Secțiunea 1. Relația dintre controlul de constituționalitate exercitat de Curtea Constituțională a României și actele Uniunii Europene.....	265
Secțiunea a 2-a. Relația dintre jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene și controlul de constituționalitate exercitat de Curtea Constituțională.....	274
Anexe	283
1. Legea privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale nr. 47/1992, <i>republicată</i>	283
2. Hotărârea pentru adoptarea Regulamentului de organizare și funcționare a Curții Constituționale nr. 6/2012	299
3. Modele de cereri și acte jurisdicționale în materia contenciosului constituțional	338
Teste finale.....	351
Test final nr. 1.....	351
Test final nr. 2.....	355
Test final nr. 3.....	359
Test final nr. 4.....	363
Bibliografie	369
Actele Curții Constituționale a României citate în lucrare.....	375